RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

SỐ THỨ MƯỜI BA: = SỐ THỨ 2435-2436 MỖI SỐ: 0$05 NGÀY THỨ BẢY 2 MAI 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3674

	HANOI							
	Bắc, Nam kỳ và Lào (trong Liên bang Đông Pháp)	Ngoại quốc	Bắc kỳ và Trung kỳ	Nam kỳ và Cao Miên	Pháp và các thuộc địa Pháp	Ngoại quốc	Xuất quỹ	
Một năm	6$00	8$00	6$00	6$00	6$00	8$00	12$00	
Các làng và các công sở	»	8	80	8	00	8	00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.20	3.20	6.00	
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 156

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$20 la ligne
Par contrat annuel
Par convention et par insertions. . . . . 0$15 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . . 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Lại gần hết năm học rồi

Ngày qua tháng lại, thấm thoắt chẳng còn bao lâu nữa đã tới vụ nghỉ hè rồi, ngày khảo hạch ở các trường đã nhất định và đã công bố rồi, các cậu học-trò đã thấy xôn-xao bàn nói, người thì lo hạch lên lớp, người thì lo hạch tốt-nghiệp, kẻ thì lo thi bằng này, kẻ thì lo thi bằng kia, nào là làm giấy nộp đơn, nào là ôn tập bài vở, cho sự học mỗi ngày một rộng, tiến lên một ngày một cao, sự giáo dục sẽ có ngày kết quả tươi tốt. Lời quan Albert Sarraut đã nói: «Người Nam có sức học được đến đâu, thì chánh phủ hết lòng dạy cho đến đó», lời ấy tưởng cũng không phải là một lời lừa dối ta vậy. Xét ra bọn thiếu niên của ta bây giờ, cũng nhiều người có tuệ não có thông minh, đủ sức theo đòi việc học, lại lắm người có chí khí cao xa, có tư tưởng rộng rãi, muốn theo đuổi cho đến chốn đến nơi, mà than ôi! phần nhiều người vì cái gia cảnh bó buộc, không đạt được cái mục-đích của mình, vẫn lấy làm không thỏa lòng ao ước mà tổ ý phàn nàn, cũng thật đáng thương mà đáng tiếc. Vậy các bạn thiếu niên ta, hãy cứ vững chí, cứ bền lòng, cứ gắng công rèn tập, số người học một ngày một nhiều thêm, trình độ học một ngày một cao thêm, chánh phủ tất lại tùy thời mà liệu phương giúp đỡ, sau này những người có chí muốn đi du học ở ngoài, chắc cũng được nhờ cái lượng rộng rãi của chánh phủ, mà được thỏa cái mộng tưởng xưa nay; còn những người theo học ở trong nước, thì nhờ được cái chương-trình học mỗi ngày mỗi cao lên, mà cái sự thành tựu của học-trò cũng khá thêm, có thể mong rằng có một ngày kia, những người tốt-nghiệp ở trường Cao-đẳng bản xứ, so với những người tốt-nghiệp ở các đại học đường nước văn-minh, học lực cũng không đến nỗi thua sút mấy. Nên học mới dựng mới lên độ mươi lăm năm nay, mà người mình thành tựu đã được đến thế, trình-độ học đã được đến thế, thế thì từ nay trở đi, lại độ mươi lăm năm nữa, chương-trình học theo trình-độ của học-trò, biết đâu chẳng còn cao lên đến mấy bực nữa, cái lòng ước ao mong mỏi này, cũng không phải là sự mơ tưởng não huyễn mà không bao giờ có được.

Ôi, sự tiến-hóa của một nước cốt trông vào sự học, mà sự học thì phải nói bực mà lên, không muốn mau mà đảo bước được. Những người nghĩ đến vận-mệnh nước nhà, thấy trình-độ của bạn thiếu-niên ta cao lên được một bước, chương-trình học ở các học-đường thêm ra được một điều, thì lại lấy làm cổ vũ hoan-nghênh, và lại mong rằng từ năm nay trở đi, việc học lại mỗi năm mỗi mở mang rộng ra, thì sự tiến-hóa của nước Việt-Nam sau này thật là đáng mừng vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)

Ngày 30 Avril 1925

Nước Đức với đại-tướng Hindenbourg

Các cơ-quan chiến đấu của đảng quốc-dân diễn hai giờ đồng hồ trước đại-tướng Hindenbourg ở gần Brunswick.

Quan thủ-tướng bàn với tòa nội-các về việc hội-kiến với đại-tướng Hindenbourg.

Tòa nội-các định không từ chức. Đại-tướng tới Hanovre chiều hôm định ngày 8 Mai này Hindenbourg làm lễ phát thệ để nhận chức tổng-thống, tại thành phố kéo cờ.

Việc tài-chính nước Anh

Ông Churchill đệ trình số chi thu tại hạ nghị-viện có tuyên cáo rằng ngạch thuế sẽ lợi tức gồm đi 1/9. Hạ nghị-viện sẽ chuẩn tất cả các khoản trong số chi thu.

Ông lại tuyên bố rằng từ nay sẽ hồi phục lại chính-lệ bằng vàng.

Ngày 1er Mai 1925

Ngày 1er Mai ở Pháp

Quan Nội-vụ bộ tổng-thư, quan đốc quản ở Paris, quan chánh giám đốc cảnh-sát, và các quan giám đốc liêm-phóng hội nghị với nhau, thì quan đốc-quản đã định các phương-sách để bảo thủ trật-tự trong ngày 1er Mai.

Ngày nhóm lấy được phép hội-nghị, nhưng không được diễu ở ngoài phố.

Tòa nội-các họp để xét xem ở đâu có đông người tụ họp.

Mấy bản luật tại nghị-viện

Tòa nội-các sẽ xin nghị-viện dẫn phiếu ưng chuẩn bản luật về việc kiểm tra sự buôn bán khí-giới. Tòa nội-các sẽ trình một bản dự án luật-pháp ấn-định cái thể lệ của người ngoại-quốc và rộng phép cho chánh-phủ trục xuất cảnh ngoại những người ngoại-quốc can thiệp vào việc chánh-trị.

Nước Bảo với nước Tây

Tòa nội-các nước Bảo đã tuyên-bố lời công-nhận rằng chánh-phủ nước Tấu không có can thiệp vào việc mưu-loạn ở Sofia, thế là cuộc giao-tế của hai nước lại như cũ, không có điều gì gàng nhau nữa.

Một cuộc hội-nghị của người Trung-hoa

Các báo nói rằng viên thư-ký thứ nhất của quan đại-sứ Xô-viết có đến dự một cuộc hội-nghị của người Trung-hoa đặt ra để kỷ-niệm Tôn-dật-Tiên, mà có mấy người Trung-hoa công-kích cái chánh-sách thuộc-địa của nước Pháp.

Việc lập tòa nội-các nước Bỉ

Bỷ-hoàng cử ông de Broqueville lập tòa nội-các, ông đã nhận lời.

(Cavite)

Ngày 1er Mai ở Hoa-kỳ

New York, 28 Avril. — Chung-quanh các công sở, các giáo-đường, và các nơi nhiều người đi lại sẽ đặt thêm lính cảnh-sát để ngừa phòng mọi việc hành động của đảng cộng-sản trong ngày 1er Mai.

Chánh-phủ Xô-viết với đại tướng Hindenbourg

Chánh-phủ Xô-viết nước Nga lấy làm ngạc nhiên về việc đại tướng Hindenbourg tràng cử tổng-thống. Đảng cộng sản nước Nga không hoan nghênh cái tin ấy, và có bình phẩm những lời của đại tướng tỏ ý phản đối chủ nghĩa cộng-sản.

Tin Trung-hoa

Đại hội lao-nông ở Quảng-châu

Ngày 1er Mai này là ngày tiết lao-động, đảng cộng sản ở Quảng-châu định mở cuộc đại hội lao động cả nước lần thứ hai. Nghe đâu đảng cộng sản ở Quảng-châu, vì gần đây đánh lấy lại được Đông-giang, chính phủ Xô-viết nước Nga nhận việc đó là cái kết quả rất tốt về sự tuyên truyền chủ nghĩa cộng sản ở Quảng-châu, muốn nhân tiết lao-nông này mở cuộc đại hội lao nông ở Quảng-yen đông để chi phí mở hội trong 10 ngày và tuyên truyền chủ nghĩa. Như vậy thì cái phong trào cộng sản ở Quảng-đông nước Tàu ngày nay đã bành-trướng lắm vậy.

Chức độc quản ở Sơn-đông

Trương-tác-Lâm hết sức vì Trương-tôn-Xương tranh chức đốc-quản ở Sơn-đông. Về việc này dư-luận cho là Trương-tác-Lâm định đem những người vây cánh ra chiếm cứ các nơi trọng yếu, Lý-cảnh-Lâm đã giữ được Trực lệ, còn Trương-tôn-Xương lại cho giữ ở Sơn-đông, như vậy thì thế lực của Trương càng ngày càng to.

Nhưng Đoàn-kỳ-Thụy còn do-dự chưa cho, và Đoàn cũng biết cái âm mưu của Trương nam tiến, Ngài đâu Đoàn định cử Ngô-quang-tân sang vào cuộc ấy.

MỘT CHỦNG TỘC MỚI Ở HẢI ĐẢO NHƯ TRONG THÁI BÌNH-DƯƠNG

Ở Thái-bình-dương có hai đảo con là đảo Norfolk và đảo Pitcairn. Một đảo ở về khoảng giữa Úc-đại-lị á, và đảo Nouvelle Zélande, và một đảo ở về phía nam các đảo Pomotou, và ở cách đấy 100 dặm. Dân cư hai đảo ấy là một giống lai vì sự tình cờ mà sinh ra.

Nguyên năm 1787, chiếc tàu Bounty về đội chiến tuyên nước Anh, do thủy-quân trung tá William Bligh quản đốc, khởi-hành ở nước Anh, đi đến Tahiti rồi định đi đến các đảo Antilles. Tuỳ-tuỳ ở đảo Tahiti mấy tháng làm mến cái cách sinh-hoạt ở đấy, đến lúc có lệnh rút neo không muốn đi nữa. Vì vậy mùa xuân năm 1789, khi có lệnh rút neo, bắt đắc dĩ họ phải vâng lệnh, chứ không vui lòng chút nào. Và trung-tá Bligh lại quá nghiêm khắc nên ngày 29 avril 1789 một bọn thủy-thủ ngạo lời viên phó hạm trưởng là Fletcher Christian bèn đem trung tá Bligh và mấy người thủy-tuỳ trung thành với trung-tá bỏ xuống một cái sà lắp rồi họ kéo buồm đi thẳng đến Tahiti. Trung tá và mấy người thủy-tuỳ kia đi sà-lúp đến được Timor bảo tin về cho quan thủy-quân nguyên-soái biết, quan nguyên-soái bèn cho một cái tàu chiến đi bắt quân phản nghịch. Trong 25 người đi theo Fletcher Christian, bắt được năm người, và đem về thắt cổ ngay. Fletcher Christian phải bỏ đảo Tahiti mà đi, đến ở một cái đảo bỏ không là đảo Pitcairn diện tích hai dặm vuông bờ bể chung quanh rất dốc. Có tám người đi theo nữa. Bọn ấy bắt hiếp mười hai người đàn-bà, đem đi theo để làm vợ, và sau người đàn-ông đem đi theo để làm đầy tớ, và kéo buồm đi thẳng đến đảo Pitcairn, đến nơi họ đánh đắm tàu Bounty đi.

Nhưng đến đảo ấy đã ăn dưng ngồi rồi, lại vì dục tình mà sinh ra ghen tuông, nên sinh ra đánh đập chém giết lẫn nhau, về sau trong bọn ấy chỉ còn có một người tên là Alaxander Smith, mười hai người đàn-bà Tahiti, và một lũ con lại, vừa con của mẫu, vừa con của những kẻ chết rồi. Người sống lại ấy không còn phải cạnh tranh với ai nữa, bèn hết sức trông nom dạy bảo gia quyến mình, đến khi hắn chết, thì đảo Pitcairn rất là thịnh vượng, dân dân sinh sản mãi ra, dân số cộng tới ngót 200 người, đất cát ở đấy chật quá không đủ chỗ ở, nên họ kéo nhau sang đảo Norfolk ở gần đấy, diện tích được 13 dặm vuông. Trừ ra hai ba gia quyến nhớ đảo Pitcairn lại trở về đấy trong năm 1858, còn thì đều lập quê quán cả ở đảo Norfolk cả.

Khi họ ở đảo Norfolk, cũng không nông không lạnh và đất cát lại rất tốt. Cây cối hoa quả rất nhiều.

Trước đây vài năm, nhà báo-học ở đảo có một ông lão 84 tuổi, tiếp đãi rất là lễ phép tử tế, đàn-bà đàn-ông khỏe mạnh to lớn. Họ không được học tập mấy, nhưng họ hay tập bơi lội sẵn bắn. Những buổi giới có giảng họ hay họp nhau để hát chơi. Con gái nhiều người biết đánh đờn.

Hễ ai đảo ấy đi một nội-đồng 12 viên kỳ lão, và một vị quan của quan Toàn-quyền xứ Nouvelle Zélande cử đến quản-trị.

Dân ở đấy theo giáo Tiên chúa cải-lương. Luân-lý rất nghiêm khắc. Âm-thoại là một thứ tiếng lẫn tiếng Anh cổ và tiếng Tahiti.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi vẫn thấy quí báo có mục giải đáp pháp-luật, nay tôi có mấy điều nhờ quí báo làm ơn giải đáp cho tôi, tôi đội ơn lắm:

Dân chúng tôi muốn mua hai khẩu súng để tuần phòng về mấy tháng có mất và tôi cũng muốn mua một khẩu súng đi săn, thế lệ mua, giấy má thế nào, tôi không được hiểu, vậy nhờ ngài chỉ bảo cho.

TRẢ LỜI. — Mua súng cho làng thì phải chánh hay là phó hương-hội hay là lý-trưởng làm giấy xin phép quan công-sứ.

Trong đơn xin phải nói rõ là mua để phòng bị cho làng. Quan công-sứ sẽ đệ đơn lấy đến phủ Thống-sứ. Nếu quan Thống-sứ xét là nên cho thì ngài sẽ cấp cho mỗi khẩu một cái giấy phép.

Giấy phép ấy chỉ dùng được trong hạn 5 năm mà tiền thuế nộp là 25 đồng.

Người được giấy phép ấy cứ mỗi năm hai lần phải đem lấy chữ ký ở tòa sứ (từ 1er đến 30 juin và từ 1er đến 31 décembre). Mỗi lần lấy chữ ký như thì phải nộp 1 đồng lấy vào số dự toán Bắc-kỳ.

Còn các tư-gia xin phép mua súng cũng phải theo thể lệ ấy.

VĂN UYỂN

Đề ở đền vua Lê-thái-Tổ

(Tại núi Na-lê, phủ Hóa-an tỉnh Cao-bằng)

Ai ngờ lại được đến chơi đây,
Yết miếu vua Lê ở núi này;
Sự nghiệp lẫy lừng từ thuở trước,
Lửa hương ngào ngạt đến ngày nay;
Non xanh, nước biếc, còn quên, nhớ?
Lá ngọc, cành vàng, cũng đổi thay,
Thấy cảnh nào người đâu chẳng thấy?
Tấm thành đành gửi áng mây bay.

Bài chữ nho

Lê-triều Thái-Tổ miếu,
Cao-bằng Na-lê sơn,
Sơn thanh thủy nhiễu,
Miếu cổ đối phong hàn,
Kim, tích, nhân đồng chẳng,
Hưng, suy, cục chính quan,
Thần linh như hữu cảm,
Á-hộ ngã Nam an,

Tổng-sơn, Vũ-đình Khôi bái đề

Tự do diễn đàn

Cái cảm-tưởng đối với các cô giáo và nữ học-sinh

Tôi xưa nay chưa từng viết báo, nhân mới đây đọc bài xã-thuyết của Đạm-Phương nữ-sử, đăng trong số báo 2413 ngày 4 avril 1925 này, có ý cảnh-tỉnh người đời về cách giáo-dục phụ-nữ là cái vấn-đề tối hay quan-sát nhất, nên tôi viết bài này, trước là để hoan-nghênh cái mới-ý của bà, sau là để mừng cho nữ-giới ta đã sẵn nữ gợi là có chút cảm-tình riêng với Đạm-Phương phu-nhân, tôi mượn cái nhan-đề của bà chính là ý ấy.

Xét cái bề dài áng văn-chương ấy thì thật đáng khen, tuy là nó lệch lạc với nhan-đề mặc nó; nhưng xét về đường ngôn-luận thì tuyệt là sự sai nông nỗi quá chừng, không thể lấy nề riêng văn-tự đàn bà mà nhầm mắt bỏ qua đi được, vì cái vấn-đề giáo-dục không phải là câu chuyện «hài-đàm» ai muốn nói rằng nên rằng không.

Đại lược là bà nhân thấy bọn học-sinh đi chơi ồn ào nào nhiệt qua cửa nhà bà, nên bà sinh lòng cảm-tưởng mà vẫn vương trách bọn trường-thượng đã cho con gái đi học thì giao hết trách-nhiệm cho thầy, rồi bỏ ngoài tai quốc-dân hai bậc nhạo báng học-trò và cô giáo, bà thương cho nữ-giới và bình vực rằng: nữ-giới chẳng quản-tử là nên. Bà lại cắp được một cân rằng: phàm thói đời có tiêm-nhiễm nữa, chẳng qua chỉ là cái bề bàm ngoài đa; ba lại khuyên ta muốn gây và bồ cứu phong-hóa và bảo-tồn nhân-cách thì chớ nên bình-phẩm nhục nhã nhân-cách người sợ người nhàm tai, không biết bỏ người nữa, thì là vô nhiệu, và lại phải nên nâng cao phẩm-giá đàn bà, để ý vào lợi-dụng công việc và vì lẽ đàn bà hơn đàn ông về cái tài để coi và nuôi con. Trên bà đã nói chớ nên bài bác sợ người nhàm tai, dưới bà lại nhiệt-tâm về thế-đạo, cầm bút giải-quyết vấn-đề cho người động lòng(!) mà tưởng lại đạo-đức cũ. Sau cùng kết luận, bà biến cho ta cái tuần-sách rằng: phàm văn-chương (!) muốn dẫn dạy người thì trước nữ: phải tâm phục người ta đã, rồi phải nói cho người phẩn khởi lên, các đừng chọc tức, rửa là tự khắc toàn công...! Ấy, đại khái lời lẽ «cũ trôi chọc đa» như vậy; dài thay! và nhiệt-tâm với thế-đạo toay!

Khen thay vấn-đề đào tạo nhân-cách, bỏi bỏ quốc-phong, là những vấn-đề vĩ đại, mà nếu bà Đạm-Phương giải-quyết được, tìm ra được nhiều thiện-sách giản dị đơn sơ như vậy, tưởng cũng miễn bà hai chữ «anh-thư», thật không phải là quá nịnh bà! chỉ đáng tiếc rằng bà chẳng thấu đáo cho rằng: đại phàm cuộc-dân nào cũng vậy, gặp cơ ba-đào «tân cựu giao thời» tai đương vật-chất, đương tinh-thần, tránh sao cho khỏi cái thời kỳ khủng-hoảng? «Cây muốn lặng gió không muốn đứng, bất-đắc-dĩ mà trường-thượng chẳng tôi phải quyền biến theo phong-trào mới, nào để cấm chỉ dạy-tha là dễ hay là tuân cựu là hay? chỉ hiềm rằng «gió chiều nào che chiều ấy» mới sinh-tồn được. Nay tuy đưa dắt con em ở chốn khuê-phòng ra chốn công-trường, nhờ ơn giáo-dục, an trí lòng trường-thượng chẳng tôi không nom nớp lo ngầm sợ ngầm đã trăm đường. Nương đã đưa con em lời cửa học-đường của quốc-gia sáng-lập, đúng cách vệ-sinh, hợp lẽ sư-phạm, hà đàm nghi ngờ chi nữa mà không giao phó hết trách-nhiệm cho thầy được cảng? Thôi, đến tin hay chẳng mặc đầu, con mẹ đứng ngoài, không có phép can thiệp vào bề trong được; song, đại phàm cha mẹ đã hết tình liệu

bước tiền đồ cho con em như vậy, há tầng lại dám thờ ơ như lời bà nói, mà không để tai để mắt vào thân phận con em đó nữa hay sao?

Học-đường đã là chỗ đào tạo nhân-tài nhân-cách, nghĩa là cốt gây dựng nên những đóa tinh-hoa, dẫu chẳng được mười phân vẹn mười chăng nữa, nhưng cũng bông dài bông ngắn, một vừa hai phải còn ra nề nếp dễ thương. Rứa mà ai ngờ còn đúc lộn nên vô số những con sâu con bọ, nghĩa là những « chiếc người » chẳng được như ý sở cầu, tứ-đức không hay, tam-tòng nọ biết, thì lẽ nào cha mẹ không kêu rên thảm thiết, quốc-dân không bình-phẩm khắt khe? « không có lửa làm sao có khói? » « không có tích cớ sao lại dịch nên tuồng? » sở dĩ nay tạp-chí tân-văn, mai diễn-đàn hí kịch, thầy thầy đều đem cô sư-phạm nay chị học-sinh kia ra làm cái trò cười, chẳng qua là tại trong nữ-giới thật nhiều sự độ đáng « khả khốc khả tiếu » cho thiên-hạ vậy. Chính Đạm-Phương phu-nhân đã nhận biết ra như vậy, nên chi bà mới bênh vực rằng: tội ấy chính là tại phường nam-giới gây nên. Nhưng túng sử nam-giới kháng án rằng: « bụt trên tòa sao gà mổ mắt? » thì chị em ta biết tính làm sao? Bất quá già lý sự nữa, cũng chỉ còn câu « con sâu làm dầu nồi canh » nhi dĩ! Ấy giáo-hóa gian nan là thế, nhất là giáo-hóa đàn bà, nên cổ kim thánh hiền đồng ý nhau rằng: « phụ-nhân nan hóa ». Bà lại yên trí rằng nữ lưu dễ dạy thì lời khởi xướng của bà cũng mới mẻ thay! Cổ-nhân lại có câu rằng: « phúc đức tại mẫu », theo tục-ngữ ta, nghĩa là con nhờ đức mẹ về dài, đức cha được mấy mà nài đức cha? » rứa mà bà lại nói « gái ở với cha hiền tức là động hiền » thì cái lý tưởng đó cũng kỳ-khôi lắm lắm! muốn chứng minh cái lẽ tương phản đó, chẳng chi rõ ràng bằng xét qua một xó Việt-Nam ta đã thấy chán đứa mặt hoa da phấn, ở với ông cha mũ cao áo rộng, mà hư thân mất nết cũng nhiều; mà cảnh « chùa rách lại có bụt vàng, gái góa vệ đàng lại có rể đại-khoa », ở khắp toàn cầu cũng không phải là số ít! Bà lại nói: « Nếu gái gặp chồng ôn-hậu quân-tử thì không bao giờ hóa thành quân-tử. » Thế thì Tăng-tử Tử-tư. là hàng « tứ-phối », há phải đứa vũ phu sao [illegible] thị tam thế xuất thê, há phải Khổng-thị cha truyền con nối làm đứa tiểu-nhân sao? Đành rằng chuyện đó là chuyện xa xôi ở tận nước Trâu nước Lỗ của nước Tàu, nhưng còn, tin rừng hiền bể thánh của ta, tự cổ chí kim lại không tích lấy hằng hà sa số Tăng-tử, Tử-tư rứa nữa? Độc-giả chư-tôn nghiệm đó, đủ công nhận rằng phụ-nhân nan hóa, mà đồi phong bại tục đã tiêm nhiễm lây rồi, tức là thấm thía lẫn vào tim vào óc rất là khó gỡ, chứ « tiêm nhiễm » có phải đâu là « bã bám ngoài da » của Đạm-Phương phu-nhân.

Về phương-pháp gây dựng cho phong-hóa, bảo-tồn nhân-cách, bà khuyên chớ nên bình-phẩm nhục nhã đến nhân-cách người ta. — Dạ! thưa bà, con người đã có « nhân-cách » dễ hở ai bình-phẩm chê bai nổi mà bà vội sợ nhàm tai? Lời bình-phẩm của quốc-dân dẫu có khắt khe chăng nữa, chẳng qua là chỉ để phần riêng cho phường « voi xé nghé đâm » đã to đầu lớn xác, mà « vô nhân cách » mà thôi. Nếu lời sĩ mẹ của đồng bang cũng vô hiệu nữa, thì tưởng còn hứng thú chi mà bà con ta phải nâng cao vị trí những loài « có vú » băm không lỗ bỗ không vào, ném ao không chìm ấy, cho nó dễ đường sinh con nở cái ở đời mà truyền nhiễm thêm nặng bệnh « cổ lại phong lao » vào tinh-thần trí-não nhân-quần xã-hội?

Quốc-dân ta bản thị là dân văn-hiến, xưa nay không phải là không biết nâng niu phẩm-giá đàn bà một cách cao thượng thanh tao. Trừ phường thịt bắp vai u, thô bỉ giã-man không kể (mà cái cặn xã-hội ấy thì chẳng-lọai nào chẳng có), còn thì những con nhà trí-thức, có lẽ hết thảy đều thương nhau về chữ hạnh chữ tài, kính nhau về chữ trinh chữ thuận, chứ đã mấy người nâng niu vợ về tài « con mọi siêng việc », hay là nâng niu vợ vì vợ là « cái máy đúc con? » Vả lại nói cho tinh ra, thì người đàn bà con gái biết điều, không cần phải có thằng chồng tán tụng người cha phỉnh phờ mới chịu tận tâm về nghĩa-vụ. Mà là quả-phụ có nhi ở chốn hang cùng ngõ hẻm nước Nam ta, chịu thắt lưng buộc bụng về chữ trinh chữ liệt chính là cái bản tâm trinh liệt, chứ phải đâu là bởi lời khích thích của bọn văn hào « thiên-lôi địa-tướng », hay là bởi chút son vua phấn chúa tô điểm qua loa cho kẻ đã đầu bạc răng long? Vậy câu « nâng cao phẩm-giá mới mong lợi dụng công việc » của bà Đạm-Phương khuyến-khích đồng-bang thực cũng quả là tiểu-kỳ! Còn cái thiên-chức về đàng sinh-dục, không phải là cái tài « tự tay làm lấy » của đàn-bà, vì cái bản-năng ấy trời đã phú cho, thì dù ngu dốt như con bò con lợn, bé bỏng như cái kiến cái ong cũng làm nổi cả; vậy thiết tưởng người nữ-lưu, đã ngậm ngòi bút mút lông mèo, chớ nên tự phụ tự kiêu có tài « chửa hoang » có nghề « ở vá » mà bức bách bọn mày-râu phải dốn thủ nâng cao giá ngọc!!!

Về lối văn đăng báo, tưởng chừng hố đã là dài, nay tôi xin thêm một vài câu sau rốt cho cân cho xứng với lời tổng-kết của bà gọi là góp một vài phần vào tấm « nhiệt tâm với thế-đạo » của bà vậy:

Sách có chữ: « nhân chi hoạn, tại hiếu vi nhân sư », thì « phẩm văn-chương » hay « chẳng phẩm văn-chương » cũng vậy, muốn dăn dạy người, trước hết phải liệu học-vấn mình có đáng làm thầy không đã, còn « tâm phục » người hay « oai phục » người, ta liệu về sau (nhưng bà lại khuyên về trước), Cớ sao lại liệu về sau? — Thưa rằng: vì trong đám người đã chịu luồn làm học trò mình, cũng có người khôn kẻ dại thì phép dạy phải « người khôn nói mánh, đứa dại đánh đòn », mà « hay thì phải khen, hèn thì phải chê » mới là nhẩm cách. Song theo tư-tưởng văn-minh thì « đánh đòn » tôi nói đây không phải là đòn roi đòn vọt, chẳng qua là lời nói xẵng mà thôi; vì người biết nghĩ ai cũng công nhận rằng roi vọt không đau đớn xót xa bằng lời si ma nghiêm trang. Ấy « lời nói xông khói để đời » là thế.

Nói tóm lại là « lành với bụt, chớ nên lành với ma » mà « dạy người thì roi, dạy voi thì búa » mới là diệu kế chóng thành công. Chứ như đem cách « phải nói cho phấn khởi lòng » của Đạm phu-nhân phô bày trên báo-chương bữa nọ, mà rèn tập dạy dân đen « sư tử cái » thì có khác gì đàn cầm đem gảy tai trâu? Vậy cái thiện sách của bà đã hiệu hay là vô bổ, tưởng đứa trẻ lên ba cũng biết!..

Ấy cái cảm tưởng của bỉ-nhân chân-thành là thế, xin người đa văn quảng kiến bình tĩnh mà xét soi cho.

N. X. T. (Hà-tĩnh)

Giới thiệu sách mới

COUP D'ŒIL SUR L'HISTOIRE D'ANNAM

In tại hiệu Kim đức-giang

Đó là tên một quyển sách của ông Đỗ-đình-Nghiêm giáo-học trường Sư-phạm thực-hành vừa mới soạn bằng Pháp-văn nói về sử ta và ở đầu có bài tựa của ông Pujarniscle thủ-hiến Học chính Cao-mên, nguyên đốc-học trường Sư-phạm Hanoi.

Mục đích soạn giả là để giúp cho những người Pháp ở bên này có bụng thân ái với ta, không biết tiếng ta, không có thì giờ nghiên-cứu những sách đã xuất bản về Nam sử xưa nay mà có thể biết được lịch-sử của ta đôi chút, vì trong sách này chẳng những rút bớt các danh hiệu cùng các niên hiệu khó nhớ mà lại soạn theo một lối đặc-biệt không như mấy quyển Nam-sử yếu-lược bằng Pháp văn mà người Pháp đã soạn xưa nay. Nhưng sách này có phải là chỉ cốt cho người Pháp đọc thôi không? Xin vội vàng nói ngay là sách ấy rất có ích cho các học-sinh các trường Pháp-Việt nhất là cho các cậu sắp sửa đi thi bằng Sơ học Pháp-Việt (certificat d'études primaires Franco-Annamites) nay mai. Quyển sách này ra vừa phải thời, bởi vậy bản quán rất lấy làm hoan-nghênh và xin giới-thiệu với độc-giả cùng biết.

B. Q.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 25 độ
15 giờ 28 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	16 00
nhì, —	14 00
ba, —	13 00
Thóc hạng nhất, —	9 00
Bắp ngô — —	10 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 1er Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là **10 f. 60.**

Thị giá quốc trái. — Ngày 29 Avril 1925: 45.10. — 56,10. — 47,45. — 46,55 — 68 20.

Bàu-cử nghị-viên thành phố. — Theo thói thường thuở nay, đã bàu cử tất có cạnh tranh. còn có cạnh tranh thì bản-quán chỉ xin đứng vào cái địa-vị trung-lập, không ca-tụng ai mà cũng không bài bác ai cả.

Nhưng nay ông Nguyễn-huy-Hợi cũng thôi không ra ứng-cử nữa, thì số ứng-cử chỉ còn có năm ông. Trong số năm ông ấy thì một ông lại bị bó buộc vào lệ bàu cử trong thành-phố mà không hợp lệ ứng-cử nữa vì ông hiện có việc lính trưng với thành-phố.

Vậy thì người hợp lệ được ra ứng-cử mà ra ứng-cử duy còn có bốn ông, là:

Ông Lê văn-Phúc,
Nguyễn-văn Vĩnh,
Phạm Quỳnh,
Trịnh-xuân-Nghĩa.

Bốn ông ấy tự-nhiên hóa ra một cái sổ thiên-thành vậy.

Tình hình bàu cử ở thành phố ta kỳ này thật không có tí gì là cạnh tranh nữa, bản báo xin sẵn lòng cổ động giúp cho sổ ấy. Xin với các ngài có quyền bàu cử trong bát hộ xét có ưng bàu cho sổ ấy thì đến chủ nhật này đi bỏ phiếu cho đông, để một lần cho đủ số vé cả bốn ông cùng được trúng cử, không phải phiền đi bàu một kỳ nữa thì may lắm.

Bàu-cử là một cái quyền qui-báu, chúng ta đã được quyền ấy thì phải thi-hành. Bàu cử lại còn là một việc phận sự, đã có phải làm, khiến cho sau này việc quản-trị trong thành-phố không đến nỗi hối-hận rằng còn có điều gì không như ý mình.

Vậy bản-quán xin vì bốn ông ứng-cử, vì quyền-lợi của Nam-dân trong thành-phố, thỉnh cầu cùng các ngài đến chủ-nhật này đi bỏ vé thật đông cho.

T.B.

Bản quán tiếp được bài sau này:

Thưa ngài,

Tôi thấy trong quí báo có đăng rằng: Quí-báo có nghe tin tôi ra ứng cử hội-viên thành phố kỳ 3 Mai này, thì tin đó không phải là tin đích thực, vì hiện nay tôi đương làm hội-viên phòng Thương-mại Trung Bắc-kỳ và bận việc riêng nhiều lắm. Nếu lại ra ứng cử, ngộ được các ngài có lòng yêu mà bàu cho nữa, e không đủ sức làm hết bổn-phận chăng. Vậy xin có lời thưa để các ngài có quyền bàu cử rõ cho là: tôi không ra ứng cử kỳ này.

Kính bạch
Nguyễn-huy-Hợi

Quan Thống-soái Andlauer đã trở về. — Quan Thống-soái Andlauer đi kinh-lược miền Trung-kỳ và Ai-lao đã trở về Hanoi chiều hôm kia.

Quan Thống soái định nay mai sẽ đi kinh-lược cả bên Quảng-châu loan.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90
油肝鮓員
[illegible]

HIỆU BÀO CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Lễ phát thệ. — Đến sáng thứ bảy 2 Mai hồi 10 giờ tại tòa Thượng-thẩm sẽ có lễ phát thệ trọng thể của quan phó chưởng-lý Bourayne lên quyền chưởng-lý. Hiện ngài hãy còn yếu, nếu mai chưa đến dự lễ được thì tòa sẽ chiếu lệ công nhận cái giấy phát thệ của ngài.

Cuộc rước đèn. — Tối thứ hai đầu tháng này không có rước đèn, cuộc rước hôm ấy sẽ hoãn đến tối thứ bảy 9 Mai là trước hôm lễ kỷ-niệm bà Jeanne d'Arc.

Đúng 9 giờ thì họp tại trước nhà Thương-chính đường bờ sông và qua các đường phố sau này:

Đường France, Général Galliéni, Laubarède, Bobillot, Paul Bert, Henri Rivière, Dominé, Francis Garnier, place Négrier (bờ hồ), hàng Đào, hàng Ngang, hàng Đường, hàng Đồng, phố Sông-tô-lịch, hàng Cót, hàng Gà, Général Bichot, Maréchal Joffre (cửa đông).

Cải chính lại những số báo trong ba kỳ báo nay. — Kỳ báo hôm thứ tư 29 avril đáng lẽ là số 2433 vì quên không đổi số cho nên vẫn là số 2432 như hôm trước, bởi thế luôn mấy kỳ báo nay cùng lầm số theo. Vậy xin cải chính lại, và riêng một kỳ báo hôm nay phải đặt luôn hai số là 2435-2436 để bù lại cho đúng.

Phủ Thống-sứ. — Quan cai-trị hạng nhất Graffeuil hết hạn nghỉ ở Pháp sang, nay lại thuộc ngạch Bắc-kỳ thì cứ làm đồng-lý phủ Thống sứ Bắc-kỳ thay quan cai-trị hạng nhì Bary đổi lên phủ Toàn-quyền sung chức chánh văn-phòng quan Toàn-quyền.

Cuộc đánh số dựng đài kỷ niệm chiến sĩ trận vong. — Cuộc đánh số dựng đài kỷ niệm chiến sĩ trận vong (Monument aux morts) trước định vào ngày 1er mai 1925 thì nay lại có nghị-định cho hoãn đến ngày 20 mai 1925.

AU CINÉMA TONKINOIS
13, Rue des Eventails
Cậu bé con ở nhà siếc
là một cậu bé con JACKIE COOGAN
ra trò khéo nhất cả.
CÓ SÁU HỒI
Phim này thật ngoạn mục
Tả rõ cảnh phong-phú cảnh bi cực của nhà nghề đi làm trò giong
Đặt cảnh rất tài
Chiều thứ sáu 1er Mai và thứ bảy 2 Mai
Có chiếu buổi chiều riêng để quí-khách Annam xem,
giá hạ riêng kể như sau này:
0 $ 50, 0 $ 30, 0 $ 20, 0 $ 10, 0 $ 05

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thư độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIẤY NÓI số 286

Trong ngạch cai-trị. — Quan cai trị Lebé công-sứ Bắc-ninh chừng 13 hay 14 tháng này thì về nghỉ. Nghe nói quan công-sứ Wintrebert ở Sơn-tây sẽ đổi đi Bắc-ninh và quan cai-trị Poullet-Osier hiện đang ở phủ Thống-sứ sẽ bổ đi công-sứ Sơn tây.

M. Le Guènédal Lucien quan phó cai-trị hạng nhất sung phó công-sứ Phú-thọ nay đổi đi phó công-sứ Nam-định thay M. Gey là quan cai-trị hạng ba sắp về nghỉ.

Phim ảnh Tàu. — Tại rạp chớp bóng phố hàng Buồm Hanoi « Family Cinéma » sắp chiếu một phim ảnh tàu, rất hay! Phim ảnh này của hội làm phim tàu ở tại Shangbai, chụp tại nước Tàu, phong cảnh bài chí và người đóng trò toàn là ở bên Tàu cả.

Chuyện tàu:

ÁI-TÌNH VÀ PHÉP CÔNG CHÍNH

Bi-kịch pha hài-kịch 8 đoạn

Hội làm phim ảnh của người Tàu tại Shangbai, khởi đầu mới gửi phim tàu sang Đông-Pháp lần này là lần thứ nhất, mà phim ảnh này là phim ảnh đầu của hội ấy sẽ chiếu tại Đông-Pháp này vậy.

Quý-khách Annam và Trung-hoa, xưa nay vẫn chê ý thích xem phim ảnh chuyện tàu, vậy nay mai, khi nào chiếu phim ảnh tàu này, chắc là rạp chớp bóng phố hàng Buồm sẽ được đông người xem lắm.

Phim ảnh tàu này sẽ chiếu tại Hanoi trong [illegible] buổi chiều.

Lại bốn cậu nữa bị về việc thi Sơ học năm ngoái. — Bốn cậu học sinh có tên sau này vì thi gian trong kỳ thi Sơ-học Pháp Việt tháng sáu năm 1924 đều không được dự các kỳ thi thuộc về các học đường trong thời-hạn 5 năm: Ng-hữu-Ninh, quán ở phố Đệ nhị (Thái-bình) Ng-v-Đức, quán ở Thổ-tang (Vĩnh-yên), Ng-quy-Minh, quán làng Xuất-cốc, huyện Ý-yên (Nam-định) Ng-gia Thoại quán làng Xuất-cốc, huyện Ý-yên.

In xong rồi. — Sách « *An-nam sử-lược* » quyển thứ nhất của ông Trần-trọng-Kim, thanh-tra các trường Sơ-đẳng soạn, biên bản-báo đã in lại xong rồi. Vậy xin kính cáo để độc-giả biết.

Sở Văn-tự. — Được bổ thư-ký tập-sự ngạch văn-tự:

MM. Lê-quang-Diêm bổ đi Pnom-Penh
Nguyễn-v-Tôn — Saigon
Phạm-v-Quan — Saigon

Mau mau, kẻo hết!!! — Cuộc đánh số lập đài kỷ niệm các chiến sĩ trận vong trước định mở số vào ngày 1er Mai này, nhưng vì hãy còn một ít vé của mấy tỉnh xa chưa bán hết mới gửi về giả, thì hội-đồng coi việc đánh số nay định hoãn lại mươi ngày để bán cho hết thì mới mở số. Ngày nào mở số, hội-đồng ấy sẽ có lời bá cáo sau. Số thứ nhất được **10 000 $ 00.**

Ở tại bản-báo cũng còn bán vé, giá mỗi vé 1 $ 00. Gửi đi các tỉnh xin đính thêm tiền cước thủ-phái-lai (Recommandé). Vậy các ngài nên mua mau, kẻo hết.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai.)

Số 179

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lý-tuấn nghe rõ tiếng *Tống-giang* liền nhảy qua thuyền sang mà bảo rằng:

— Khổ sở chưa! Làm cho đại-huynh tôi khiếp sợ. Nếu tôi đến chậm một chút thì tính mệnh còn gì! Hôm nay thật là lòng trời giun giủi, khiến *Lý-tuấn* này ở nhà, nóng lòng sốt ruột, đứng ngồi không yên, mà phải chèo thuyền ra định đi kiếm mồi chơi, kể ông ngờ lại gặp đại-huynh ở đây đang bị tai-nạn.

Người lái thuyền nín lặng, ngẩn mặt hồi lâu rồi hỏi rằng:

— *Lý* đại-huynh ơi! Cái người da đen kia có phải tức là ông *Cập-thời-vũ Tống-công-minh* ở *Sơn đông* đó chăng?

Lý-tuấn nói:

— Chính phải đấy!

Người lái thuyền vội-vàng sụp lạy mà rằng:

— Ông đại-huynh ơi! Sao đại-huynh không nói tên từ trước, khiến tôi tránh khỏi được những sự càn-dại vừa rồi. Xuýt nữa thì hại đến tính mệnh đại-huynh.

Tống-giang hỏi *Lý-tuấn* rằng:

— Hảo-hán này là ai thế? Xin nói họ tên cho tôi nghe.

Lý-tuấn nói:

— Người này là anh em kết nghĩa với tôi, nguyên người ở *Tiểu-cô sơn*, họ *Trương* tên *Hoành*, biệt hiệu là *Thuyền-hỏa-nhi*. Xưa nay vẫn chuyên ở bến *Tầm dương* này nơi theo một con đường lương-thiện.

Tống-giang cùng hai tên công-sai nghe nói, đều phải bật nực cười. Bấy giờ hai chiếc thuyền cùng ghé vào bên bờ, chúng buộc thuyền ở đấy, rồi cùng nhau đỡ *Tống-giang* và hai tên công-sai lên.

Lý-tuấn lại bảo *Trương-hoành* rằng:

— Mọi ngày tôi vẫn thường nói thiên-hạ nghĩa-sĩ chỉ có ông *Cập-thời-vũ* họ *Tống* làm áp tư ở huyện *Vận-thành* thuộc tỉnh *Sơn đông* đó mà thôi, đại-huynh nên phải nhận biết mới được.

Trương-hoành đánh đá lấy lửa châm đèn để soi sáng cho *Tống-giang*, rồi lại cúi đầu sụp lạy ở trên bãi cát mà thưa rằng:

— Dám xin đại-huynh tha thứ tội ác cho tiểu-đệ.

Trương-hoành lạy xong, lại hỏi rằng:

— Dám hỏi nghĩa-sĩ! chẳng hay vì việc chi mà phải đi đày?

Lý-tuấn liền đỡ lời *Tống-giang* mà thuật chuyện đầu-đuôi mọi việc cho nghe. *Trương-hoành* nghe xong, lại nói:

— Tôi xin nói để đại-huynh biết rằng: mẹ tôi sinh được hai anh em chúng tôi. Tôi là con trưởng, em tôi người trắng như hòn bột, lặn xuống dưới nước đi được bốn năm mươi dặm đường. Lặn được trong bảy ngày bảy đêm, đi ở dưới nước, tự-hồ như một cái ngó cây trắng. Vả lại giỏi về võ-nghệ. vì thế chúng vẫn đặt cho cái tên riêng gọi là *Lãng-lý-bạch-điều Trương-thuận*. Lúc đầu hai anh em chúng tôi cùng ở bên sông *Dương-tử-giang*. chuyên làm nghề kiếm ăn của chúng tôi xưa nay.

Tống-giang nói:

— Xin cho nghe.

Trương-hoành nói:

— Hai anh em tôi mỗi khi cờ-bạc thua thì tôi chèo thuyền đến một chỗ vắng ở bên sông kia giả-cách làm người chở đò ngang, có nhiều người phường buôn tham được rẻ tiền, xuống thuyền tôi ngồi. Khi khách xuống đầy thuyền rồi thì em tôi là *Trương-thuận* giả dạng làm một người phường buôn, lưng đeo cái đẫy lớn, cũng bước xuống thuyền. Tôi chở ra đến giữa sông, dừng thuyền lại đó, rút lưỡi dao phay ra mà đòi tiền thuyền đáng giá mỗi người có năm trăm đồng. nhưng tôi bắt mỗi người phải trả đủ ba quan. Tôi bắt đầu hỏi từ em tôi trước, em tôi giả-cách không chịu, tôi liền túm đầu và vác ngang người mà ném xuống sông. Bấy giờ cứ đếm đầu mà bắt mỗi người nộp ba quan, ai cũng kinh sợ phải nộp cho đủ. Thu tiền xong, lại chở đến một chỗ vắng rồi thả lên bờ. Em tôi xuống nước lặn sang bờ sông bên kia mà ngồi đợi tôi, cùng chia tiền nhau để đi đánh bạc. Kể ấy hai anh em tôi chỉ nhờ cái đạo ấy mà kiếm ăn qua ngày.

Tống-giang nói:

— Các ông chở thuyền như thế thì nhiều người muốn đến tìm.

Bọn *Lý-tuấn* đều cả cười. *Trương-hoành* lại nói:

— Bây giờ thì hai anh em tôi đều đã đổi nghề. Chỉ có tôi còn kiếm ăn ở bến *Tầm-dương* này, em tôi là *Trương-thuận* bây giờ đã sang làm nghề bán cá ở đất *Giang-châu*. Nay nhân đại-huynh sang đó, tôi xin gởi một phong thư, chỉ vì tôi không biết chữ thì làm thế nào mà viết cho được.

Lý-tuấn nói:

— Chúng ta vào trong xóm tìm một ông đồ nhờ viết thư giúp.

Bấy giờ giao cho *Đồng-uy* và *Đồng-mãnh* coi thuyền; còn *Lý-tuấn* và *Trương-hoành* thì cầm đèn đưa *Tống-giang* cùng hai tên công-sai đi vào trong xóm. Đi được độ nửa dặm đường, trông thấy bên bờ có ánh lửa sáng.

Trương-hoành nói:

Hai anh em nhà nọ vẫn còn chưa về.

Lý-tuấn hỏi rằng:

— Anh em nhà nào thế?

Trương hoành nói:

— Đó là hai anh em nhà họ *Mục* ở trên trấn *Yết-dương* kia.

Lý tuấn nói:

— Ta gọi hai anh em nhà nó đến đây để bái yết *Tống* đại-huynh.

Tống-giang vội-vàng nói:

— Không được! Hai anh em nhà ấy vừa định đuổi bắt tôi đó.

Lý-tuấn nói:

— Đại-huynh cứ yên lòng. Chỉ vì hai anh em hắn chưa biết là đại-huynh đó thôi, chứ hắn cũng với tôi cũng là một bọn.

Lý-tuấn giơ tay vẫy và thổi một tiếng còi làm hiệu thì bọn cầm đuốc kia đều kéo thẳng tới nơi, trông thấy *Lý-tuấn* và *Trương-hoành* đang cung kính mà tiếp chuyện *Tống-giang* thì ai nấy đều lấy làm kinh-ngạc.

Hai anh em họ *Mục* nói:

— Thế nào hai bác lại quen nhau với ba người này?

Lý-tuấn cả cười mà rằng:

— Các bác hãy thử nghĩ xem người này là ai nào?

Hai anh em họ *Mục* nói:

— Nào tôi biết được là ai! Chỉ thấy hắn đem tiền cho người múa sang-bồng để làm giảm giá trấn *Yết-dương* tôi, vậy nên tôi đang muốn đuổi bắt hắn.

Lý-tuấn nói:

— Mọi ngày tôi vẫn thường nói chuyện ông *Cập-thời-vũ Tống-công-minh* làm áp-tư ở chuyện *Vận-thành* tức là người này đó, các bác nên cúi đầu sụp lạy đi.

Hai anh em họ *Mục* tức thì bỏ ngọn giáo xuống đấy cúi đầu sụp lạy mà thưa rằng:

— Chúng tôi nghe tiếng đã lâu, không ngờ ngày nay bỗng lại gặp-gỡ. Vừa rồi tôi trót gây sự càn-dại, dám xin mở lượng bãi-hà mà tha thứ cho.

Tống-giang đỡ dậy mà bảo rằng:

— Xin tráng-sĩ cho biết họ tên.

Lý-tuấn đỡ lời mà rằng:

— Hai anh em bác này nguyên là nhà phú-hộ, người ở chốn này. Một người tên gọi *Mục-hoằng*, biệt hiệu là *Một già-lan*; một người tên gọi *Mục-xuân*, biệt hiệu là *Tiểu già-lan* đều là một tay làm *bá* ở trấn *Yết-dương* đấy...

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo khoa tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có tri khôn thì không ai có thể nhầm được!

Xin xem-tết và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng chỉ dụ rằng :

Chiếu nay đại-thần phòng-sâu MONTÈS một thứ rượu bổ đã đặng ngự-dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phát thị gửi cho quí-sứ phòng-chế-đặng để tỏ Thánh-ý.

Kính thử

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư (tờ báo này.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy mới số 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệp tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

1943 MẬU-THỊNH kính cáo.

Pilules Antidysentrique

Thuốc lị rất thần-hiệu. đau nặng đến đâu uống cũng khỏi.

Mỗi ngày uống 10 viên

Mỗi lọ giá : **0$60**

BÁN TẠI :

Hiệu Bào-chế MONTÈS

HANOI

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra :

Rằng nay thánh-trạch đội-đào, tưới ra đã khắp.

Các câu đối :

Nghĩ mình quốc-gia phương-diện, gọi chút làm ghi.

Đỗ-Du
88bis, Boulevard Paul-Bert
quartier Nam-an, Nam-định

* * *

Quẩy đục trôi nam một gác, trông thấy mà đau (tức cảnh nước lụt)

Trọng-Nghĩa, Hanoi

* * *

Nhờ đuốc văn minh rạng rỡ, ngủ nh lại thì khôn.

Vũ-khắc-Kính
Làng Trà-bảo, Nam-định

(1) Tập một câu ở trong bộ « Tục Tái-sinh-duyên » mà đối, chứ không phải tập Kiều.

CAO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai ha lễ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng trí tiên ;
[illegible]
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mỏ mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh, [sinh ;
Khắn cầu sẵn có miếu đình đôi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạnh
Trò vui có si-nê-ma, [nhà ;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng nên có thừa,
Chợ bày đông đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công xá cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm nào trở lên ;
Đỗ đầu nhờ có chủ quyền,
Giữ phần công chính giáp bèn đông-
Cuộc đua mở số vui sao, [bào ;
May ai dự trúng lĩnh vào đồ chơi;
Chẳng là những thứ ma thôi,
Hoa hồng lại thưởng cho người làm âu;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên tưởi một lần xem. [em.

Mõ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

Hiệu kim-hoàn

昌 進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tối-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽ sẵn sóc, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

Về hưu-trí. — M Phạm-nguyên-Thanh, tri-huyện hạng nhất tại Quảng-yên, nay được về hưu-trí, kể từ ngày 1er mai 1925. Số tiền hưu bổng mỗi năm là 288 đồng.

M. Nguyễn-Y, thừa-phái hạng tư tại Vĩnh-yên được về hưu kể từ ngày 1er juin 1925. Số tiền hưu bổng mỗi năm định là 48 đồng.

Nghỉ phép. — M. Ng-xuân-Phổ, thông phan tinh hạng nhì trợ tá phủ Tứ-sơn (Bắc-ninh) được phép nghỉ 29 ngày tại Quảng-yên.

Ngạch lục sự. — M. Trịnh-xuân-Ban thư-ký lục-sự tập sự tòng sự tại Bắc-giang nay đổi đi Ninh-bình thay M. Ng-xuân-Vũ lục-sự hạng nhì tùy thuộc quan chưởng-lý tòa Thượng-thẩm Hanoi bổ dụng.

Quan Bốc to Bi-cô-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

● Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giá, số nhà 33, Hanoi ống nói 314 .

Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người đỏ, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Ngạch cô đỡ. Cô Ng-thị-Ninh, cô đỡ thực thụ hạng năm tại Nam-định nay được từ chức.

Dùng lính khố-xanh vận may ô-tô cho các quan Công sứ. — [illegible] mai sẽ bãi dần những *chauffeur* vận ô-tô cho các quan Công sứ các tỉnh và đem những lính khố-xanh có bằng ô tô mà thay dần vào cho đỡ tốn. Những người lính nào làm việc ấy mỗi tháng sẽ được thêm mấy đồng phụ cấp.

Ngạch cảnh-sát. — M. Hoàng-nhật-Tuyên, phó quản ở phủ Nam-giang được thêm bậc nghỉ 2 tháng không lương.

Ngạch đề-lao. — M. Lê-huy-Cao, cựu-binh được bổ làm thị-dịch hạng tư tại ngục-thất Haiphong.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc bảo cử. Còn vài ngày nữa đã đến kỳ báo-cử hội-viên thành-phố, vậy ai ai đã có danh sách các ông ra ứng cử như sau này :

MM. Cao-Viễn, chủ nhà in ; Cự an, buôn bán ; Đoàn-khắc-Long, chế rạp hát Lê-mông-đài ; Lê-văn Thược tức là Nam-Sinh thâu khoán ; Ng-đỗ-Tự tức là Ba, thầu-khoán ; Ng-ngọc-Phong tức Sỹ ký, buôn bán ; Trịnh quý Khang thầu khoán ; Trần-xuân-Lịch, thầu khoán ; Trần-Quý, chủ nhiệm hiệu Tiến-đức ; Vạn-an Đào-đình-Luyện, chủ hiệu xe.

Mất bảo. — Sở Cảm kêu rằng đã mười hôm nay không nhận được số báo T. B. T. V. nào, mãi đến ngày hôm kia mới nhận được thì lại là số báo từ hôm trước. Việc này bản-quán lấy làm lạ quá, vì ngày nào bản quán cũng gửi báo hẳn-hoi, và sở Cảm là một công-sảnh to lớn chẳng lẽ sở Bưu-chính lại cố làm [illegible] việc mất báo này chắc có người ăn trộm, xin sở Cảm và sở Bưu-chính xét giùm cho.

Mất đồng hồ. — M. Đặng-trần-Cấp làm thư-ký cho công-ty Hôtelière nhà ở ngõ Quảng-lạc trình đánh rơi mất một cái đồng hồ đeo tay vỏ sắt.

Bị chó cắn. — Bùi-thị-Bát 64 tuổi, nhà số 178 phố Mariue đi qua cầu Jeffre bị con chó của người coi cầu tên là Ng-v-Như cắn phải chân phải từ ngày 29 avril. Hiện con chó cắn tên Như đã cho đưa vào nhà nhốt sáu vật để xét nghiệm.

Lường dảo. — Đặng-thế-Hanh cho thuê xe ở phố Sirasbourg số 61 thừa tên cai làng tòng tên là Ng-v-Thực lường mất số tiền 25 p.

Của bất nghĩa, kiết cũng chẳng thêm. — Mới đây có hai người phu xe tên là Phạm-văn-Lan số P. P. D. 2.403 và Suong-văn-Nu, số V. T. 1.472 có đem nộp tại sở Cảm một cái giấy bạc 5 đồng nói rằng chẳng được rơi ở đường Paul-Bert. Kiết đến bọn phu xe là cùng, tuổi mà được của rơi cũng không thèm lấy, thì tấm lòng thật cũng thanh-liêm lắm thay.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Kính cáo các ngài đi bầu.

Vụ bầu Hội-viên năm nay, người ra ứng cử cũng nhiều, mà chưa thành bè đảng, vận động nhiều cách kể ra không xiết và cũng không tiện. Nguyên trước hai chúng tôi có đứng chung với ông Trịnh-quý-Khang và ông Đỗ-như-Lực làm một sở ứng cử. Bây giờ đã có tin đích xác rằng ông Thu và ông Bưởi nhường cho hai ông trong bọn các ông, thời hai chúng tôi cũng xin để cho ông Khang và ông Thực.

Hai chúng tôi xin có nhời kính-cáo để các ngài có lòng yêu đã nhẫn nhời bầu cho hai chúng tôi biết cho và chúng tôi xin thâm tạ hậu-tình của các ngài.

Đoàn-khắc-Long
et Trần-xuân-Lịch.

HÀ ĐÔNG

Nạn ô-tô. — Hồi 3 giờ chiều 26 avril, chiếc ô-tô số T. 1579 của M. Laure Marcel là phó kiểm sát sở xe lửa đi ở đường Hà đông ra Vân điển, khi đi đến gần chỗ gần làng Sa-la, cách Hà-đông 3 km thì đụng phải một cái xe sắt trên có một người đàn ông và một người đao-binh ngồi. Xe đồ, người ngồi trên xe và phu xe cùng bị ngã cả, may không ai việc gì, chỉ bị xây xát xoàng ở mặt thôi, còn xe thì cũng bị bông ít nhiều.

BẮC-NINH

Gạo kém quá. — Đó nay gạo kém lắm, một gánh gạo giá gần sáu đồng bạc. Những nhà ăn đong nhao nhác cả lên.

QUỐC OAI (Sơn-tây)

Cướp. — Đêm mùng sáu tháng tư ta mới rồi, vào hồi 12 giờ, có một bọn cướp chừng 7, 8 đứa mang dao gậy vào cướp một nhà tại làng Văn-khê (Bương-khê) Khi chúng vào thì cả nhà chạy cả ra ngoài, nên chúng không dám kêu vì sợ chúng đốt nhà. Mãi đến lúc chúng ra rồi mới bỏ hoàn lên, làng xóm và lý dịch phiên phủ đổ đến thì nó đi xa rồi, lại vì hôm ấy giời mưa rét và tối nên không đuổi được. Nghe đâu nhà sự chủ bị mất một con trâu, một cái nồi ba mươi và ít đồ vật khác, tiền nong thì không mất. Hiện nay còn đang tra xét.

HƯNG YÊN

Việc phát chẩn. — Bản quán tiếp được một bức thư của mấy người ở làng Động-xá, huyện Kim-động kêu rằng làng ấy có hoàn tên người đi lấy chẩn, nhờ thầy phó tổng chuyển đệ lên quan, nhưng vì thầy phó tổng không chuyển đệ, nên khi quan về phát chẩn, người làng ấy có đến, mà vì trong đó không có tên, lại phải kéo nhau về không. Nếu việc ấy quả vậy, thì nên làm giấy kêu với quan bản hạt thì hơn, còn bản ấy xin miễn đăng báo.

(Xem trang thứ tư).

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa muốn viết thư về cho

ông Đới-xuân-Thành

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 1er Mai 1925

NGỌC-HOA PHẠM-TẢI

Sự tình ai thấy thời thương,
Hồn oan xuống cửa Diêm-vương giãi bày.

Tối thứ bày 2 Mai 1925

ÔNG THIỆN ÔNG ÁC

Sức tích lạ, tình cảnh hay,
Có đủ cả bỉ, nộ, ai lạc.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, quần cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ càng và giá thành

Xin các quí-khách chiếu cố cho.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết làm nhâm, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

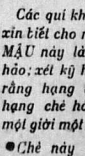
Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bào-chế J. BLANC
84, phố Tràng-tiền Hanoi. 2000

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, số mở chưởng chế-tạo ở Vĩ-đi-sơn, chọn các thứ trà đặc-xuất thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, đóng each-bảo-hạo điều chế, ra gần ni cũng hiết.

Mới đây lại phái-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng bảo, để qui-khách thường trà không lầm nỗi mua lầm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà nội : phố Hàng-ngang, số 26.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu chân bạch

Chè ngon hương tốt

Giống chè ngon sinh sản có được mấy, không đủ cho người mua dùng, t ế tất phải đem chè xấu mà hóa lộn vào. Bản-hiệu không dám phụ lòng các qui-khách chiếu cố, không tiếc công-lao, không nề tốn-phí, đem tiền đến đặt sẵn tại các nơi có giống chè ngon, vì thế năm nay bao nhiêu hạng chè tốt bản-hiệu mua được cả.

Các qui khách dùng đến chè, xin biết cho rằng hiệu chè SAM-MẬU này là hạng chè thượng hảo; xét kỹ hương vị thì đủ rõ rằng hạng chè này cùng với hạng chè hóa lộn, khác nhau một giời một vực.

Chè này bán ở phố hàng Ngang số 59, Hanoi.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

GIAN BÁN ĐỒ THƯỜNG DÙNG TRONG NHÀ

Mấy thứ giá hàng

Ấm cà-phê bằng aluminium poli, quai rọt.	4fr.50
Một bộ 5 cái xoong, bằng aluminium poli, cán bằng gỗ. .	50fr.00
Faitout bằng aluminium poli, giáng vại 20 c/m.	15fr.00
Passe bouillon bằng sắt mạ thiếc cán gỗ 16 c/m.	2fr.25
Poelon bằng aluminium poli, cán gỗ sơn, vung có núm 10 c/m.	7fr.50
Cối làm xê cấu, bằng gỗ, 2 lít, dùng cho 6 người. . . .	95fr.00
Kéo bằng thép bóng	5fr.00
Dao tủi kiểu Thụy sĩ	6fr.50

BOITE POSTALE N° 40

Hội xuất vốn về việc nhà đất ở Đông-pháp

(CRÉDIT FONCIER DE L'INDOCHINE)

Hội vô-danh vốn có 80 triệu phật-lăng

Hội sở : 96bis, phố Haussmann, Paris

Chi điểm : SAIGON, HANOI và HAIPHONG

Cuộc mở trái khoản 80 vạn bạc

(Theo lời quyết nghị của Hội-đồng Trị-sự đã được Đại hội-đồng các hội-viên họp bất thường ngày 28 Mars 1925 chuẩn y)

Có ba hạng trái khoản phiếu : một hạng 500$ —, một hạng 100$ và một hạng 500$ —, tùy ý các quý vị muốn mua thứ nào cũng được. Các trái phiếu ấy được lãi đồng niên là sáu phân (6 %) các thứ tiền thuế không phải chịu (trừ ra thứ tiền thuế luân chuyển người nộ bán cho người kia thì sẽ phân qui vị chịu).

Khi mua phiếu thì phải nộp ngay một phần tư tiền, còn ba phần tư tiền nữa thì khi nào sự phân phát các phiếu cho các nhà mua phiếu làm xong, thì sẽ nộp nốt.

Cuộc bán phiếu sẽ bắt đầu mở từ ngày 5 Mai 1925 cho đến ngày 25 Mai 1925 thì thôi

Các trái phiếu 500$ giá bán là 498$ — còn thứ phiếu 50$ và 100$ thì bán đúng giá là 50$ và 100$. — Các trái khoản này bắt đầu được hưởng lợi-tức từ 15 Juillet 1925. — Tiền lợi-tức cứ hết sáu tháng là một lần giả, giả vào ngày 15 Janvier và 15 Juillet mỗi năm. — Các trái khoản này hết hạn 10 năm thì sẽ hoàn lại các trái chủ y nguyên vốn. Song nếu chúng bắt cứ lúc nào các trái chủ có thể xin rút vốn về được, chỉ phải giả cho hội một số tiền hoa-hồng là 5 %, về số tiền vốn lấy ra và mấy tháng lãi đang giở giang về sau tháng cuối cùng sẽ không tính. Muốn rút vốn về như thế phải báo cho hội biết trước 8 ngày khi lấy vốn phiếu 50$ và 5 ngày khi lấy vốn 50$ và 100$ về.

CÁC PHIẾU BÁN TẠI :

HỘI SOCIÉTÉ FINANCIÈRE FRANÇAISE ET COLONIALE PHỐ SOMME, số 93, SAIGON và tất cả các phái-quán và chi-điểm ĐÔNG-PHÁP NGÂN HÀNG.

ĐÁP-CÂU

Cướp. — Hồi 8 giờ rưỡi tối 28 avril vừa rồi, trong lúc đồng ron và cái nhà của lò gạch Lên kia sông Cầu bị cháy, người làng phá xô nhau chạy đi cứu chữa thì có mấy tên hung-đồ thừa cơ sấn ngay vào nhà một người lái buôn ở phố hàng Gạo, tên là Ng-thị-Mân, hai đứa trong bọn chúng tìm bắt được chủ nhà, dọa hễ kêu thì đâm chết và bắt phải chỉ chỗ để bạc ở đâu. Trong khi ấy thì hai đứa nữa đóng chặt mặt cửa ra phố và một đứa nữa chạy vào đóng chặt mặt cửa thông vào nhà trong, thế là chúng tha hồ hoành-hành trong nhà. Nhưng chủ nhà cũng cứng, dù là đàn bà, có một mình ở nhà dưới, bị chúng dọa rằng như thế, mà cứ nhất định không nói cự lại và kêu rầm lên, chúng tức mình đâm ngay cho một nhát vào ngực, nhưng may sao lại kịp tránh được, nên chỉ bị thủng áo và xây xát xoàng thôi. Giữa lúc ấy thì người chồng ở trên gác nghe tiếng động chạy xuống, quân cướp biết thế không chạy nổi, liền mở cửa trước chạy ra phố nhân lúc tối tăm mà lẫn thoát được.

Lập tức đi trình sở Sen-đầm, thì sở Sen-đầm đã cho đi đò bắt, nhưng vẫn chưa bắt được.

Bọn cướp này vào cướ phò xòa cả tóc xuống mặt, nên chủ nhà không nhận được rõ mặt đứa nào cả, vậy có lẽ cũng là người quen hẳn thôi.

VIỆC KINH-ĐÔ

Tại hội Đô-thành hiếu cổ. — Hội Đô-thành hiếu cổ (Les amis des Vieux Huế) quan chánh chủ khảo bạc là ông Gras nguyên sung chức Đô-thành-hiếu-cổ-xã hội-trưởng nay ông về nghỉ bên Pháp thì có quan Thanh-tra chánh-trị trung-kỳ là ông Jabonille thế chức ấy, ông Jabonille là một vị quan cai trị hạng nhất, trước làm công-sứ tỉnh Quảng-trị, nay sung chức Thanh-tra chánh-trị ở trung-kỳ tại Huế, ngài là một vị hoằng tài bác-học, mà về sự bác-cổ học ngài lại rất giỏi, nay ngài nhận chức nội-trưởng hội Đô-thành hiếu-cổ tai thật là rất vẻ vang cho thành-danh của hội ấy, mà chắc rằng những sự trước thuật-ký tái của hội tiếp tục theo day sẽ biết bao là việc khảo cứu và văn chương đặc sắc tinh kỳ.

Nghe rằng khi ông Gras về qui-quốc đã bán lại cho Khải-định tàng-cổ-viện một bộ đồ châu báu và đồ khảm, rất là tinh xảo trị giá hai ngàn đồng các đồ ấy sẽ trần thiết cả ở một phòng riêng, mà phòng ấy gọi rằng phòng « Gras » (salle Gras) để làm kỷ niệm vì ông Gras cũng là một bậc rất tài tình về thơ học lại đã có công tổ-chức nên hội Đô-thành hiếu-cổ rất lắm công phu, vậy nay quan Khâm-sứ ghi sự kỷ-niệm ấy thật là một sự rất xứng đáng và rất nhã vậy.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-báo rằng: phàm những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-đa (mandats-postes); chớ dùng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem giản thư (timbres-postes), từ thứ 0$.10 (0$04) trở xuống; chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 – Nam-định

Hiệu Tam tỉnh có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư hàn nhiệt, trị bệnh biết hoàn cấp bần cần, hoàn tán cao đan chế huyền cục tinh vi, chữa đủ các bệnh mới lâu đủ ngày đủ trọng, số ống phúc còn chữa cũng được hồi sinh khỏi tử, người giầu có lấy phải giá, người nghèo cũng quá không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này: dân ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, lãnh tinh dương suy không đẻ, dân bà kinh nguyệt không điều, kuyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khi hư sích bạch đái, hậu sản hoặc kinh thấy gia liền miện sinh ra trăm chứng không đẻ hay có đẻ không buồi, các chứng đau bụng đau tức kinh niên, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, mục huyết, ho huyết, lị huyết, băng huyết, phong thấp cổ chứng bất toại tê bại, phù thũng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có lòng cầm hay sa lòng mi bất hiện chỉ chữa nửa giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn lị mỗi chai 5 hào.

Lậu và giang mai bẩn-hiệu chữa khỏi và giữ mọc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thụt 5 hào. Cao ba long thực tốt mỗi lọng 5 hào. Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn giá trẻ trai gái đều đồng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai 5 phiên ngài nào ăn năng đã lâu uống khỏi không sót và đi làm được như 2 đồng chai 1 đồng, chai con 3 hào, qui khách ở xa viết thư về kể bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay gửi cách tinh hoa giải ngân, ngài gửi mandat chước, xin để như sau này: M. TRẦN-ĐẮC-SỬ đại TAM TỈNH-Y-QUÁN ở Nam-định.

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu và giang-mai » đó lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc nhà hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp-cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên trị bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tự ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 83, phố hàng Bồ và ở Hue hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN vẫn an dưỡng trong phòng.

Thuốc hướn này dễ uống lắm và đi mau xổ lại cổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

CHÂN-HƯNG

Nhà-Đò bán đồ vàng bạc thực có giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 62, Bắc-kỳ, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 336 — TÉLÉGRAMME CHANHUNG

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

THUẦN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình qui-khách, bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹ đẹp, giầy các-su Wood-Milne, dây giầy (lacets) bền bỉnh giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở các-ta-lô số 6 của bản-hiệu, nay sin tính ho giá ở tarif n° 7 ha nhiều

Votre intérêt !!

est de vous coiffer d'un bon

CASQUE EN LIÈGE 3$50 & 3$00

COIFFANT LÉGER SOUPLE ÉLÉGANT SOIGNÉ DURABLE

DEMANDEZ CHEZ HAI-CHINH SEUL FABRICANT

74-76, Rue du Pont-en-Bois. — HANOI

2012

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酪補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚台吃每吃飯前飲醒精

Bán lại : Hiệu Bào-chế J. BLANC

31 phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền **0$90**

Bình ghẻ chốc

Đau nhất trong chiến cầu

LÁC, NGHỨA, ĐA TRẮY KHÔ, NƯỚC, GHẺ, cũng khỏi kỳ bình, chứng nào khỏi đó thảo thì tri tuyệt một cách hay, nhẹ thuốc thoa

FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thật hiệu-nghiệm này chăng

Cả mọng người đã chứng chắc hay thật !

Công-ty nhà thuốc và tại số : 23, R. de Grenelle PARIS

Thuốc dán FLORENTINE

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm khó-g có, lợm giọng bao giờ ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ làm giờ sáng.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường chí não, deo phiền chịu tủi, mất cả mát tiền.

Neurinase

Trong các xứ nóng thì thường hay sinh ra bệnh ỷ Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn nghĩ vơ, tốn sang thức giấy một nhọc lo đứng ngồi không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà ăn mãi thì sinh ra bệnh thương gầu hay bệnh giở gió.

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba lê bào chế ra.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

2056

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dẹ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khé tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

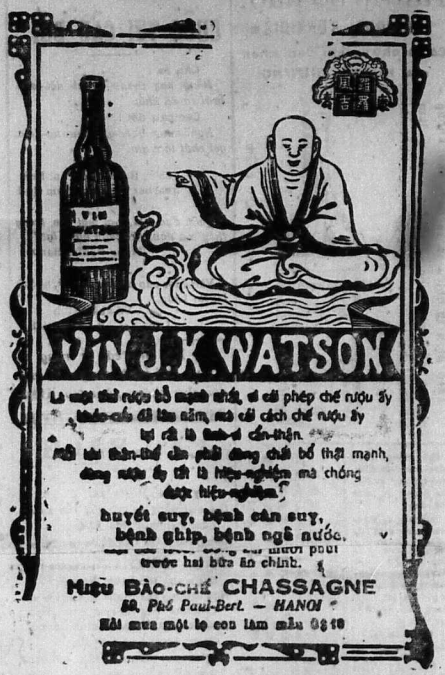
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Với **10** quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lúc mua phiếu phải giả 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền sở hữu rồi về, về bề về trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 29 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền lần đầu ngay cái số về và được dự vào các số số cho đến khi về trúng số mới thôi. Các về *Crédit Foncier de France* được 3 món một lần.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô.	100.000 quan	12 lô.	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô.	500 quan

Gởi danh-hiệu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

đến Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 125, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THE ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua mỗi cái về

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua về thì giả 20 quan rồi lần đồng lần 15 đồng mỗi tháng ba mươi quan. Nộp tiền lần đầu, liền được ngay cái về, rồng mua có quyền sở hữu về về trúng số lần được về liền. Mình chỉ chịu thua đánh đến một tí, thôi hẳn như không ngờ đến, mà đã được thu rồi cước rất rẻ, lại được có quyền sở-hữu một cái về rồi quy có vành nguyên.

Về Crédit National mỗi năm tính kỳ độ 4 lần là 1er Janvier, 1er Février, 1er Août, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
5 lô.	100.000 quan
5 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Bản hễ không số được trúng số gửi cho không mất tiền. Muốn đi cước rút số ở thì gửi ngay 30 quan cho ông thành quản lý của chi hanque de Change et de Crédit de Marseille, tại số nhà 30, đường quan Thượng, Hanoi.

Việc bán về này làm năm đầu mới ngày 15 Mars 1920.

NGƯỜI MUA ĐƯỢC HỘI BIẾT CHẮC CHẮN

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)